

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VI. Materia examinis particularis, non est facile mutanda, & quamdiu
ipsum de vna eademq[ue] materia instituendu[m] sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

mihi labores, despectus & dolores subundi sunt, adimplentur, ac donec tota mea voluptas & delectatio sit, ipsa Dei voluntas & beneplacitum.

4. Nihil omittere, quod Dei voluntatem, & maiorem eius gloriam & seruitum esse sciam: imitari conando in eo Redemptorem nostrum Iesum, qui ait: *Ego qua placita sunt ei (Patrimeo aeterno) facio semper.*

5. Exercitium hoc peragere optima erit semper in Dei praesentia, & continua oratione ambulandi ratio, atque in primis vise.

6. Examen mortificationis, quod supra posuimus, melius fieri, si per modum conformitatis cum diuina voluntate assumatur, omnia scilicet, quae accident & ingruunt, velut à Dei manu venientia, ut ante paulo dixi, accipiendo. Atque hoc pacto erit id & facilius, & sapidius, & utilius: erit namque quoddam amoris diuinorum exercitium.

Notandum porro hic est, nos per hæc non velle dicere, quasi examen particulari necessario eo sit ordine peragendum, quo virtutes hic à nobis proponuntur, aut eo graduum & partium ordine, qui in harum qualibet ponitur. Illud tantum hoc loco prescribendum, eam quemque sibi virtutem feligere debere, qua magis opus habebit, & ab illa eius parte & gradu initium ducere, qui ipsi magis erit necessarius: quem ubi decurrerit & perfec-
tus, ex alijs deligat ea, quae magis conuenient, donec tandem, adiuuante Dei gratia, in ea virtute fuerit perfectus.

CAPUT VI.

Materia examinis particularis non est facile mutanda: & quandiu ipsum de una eademque materia instituendum sit.

NOTANDVM hoc loco est, non esse de facili ipsum examinis modum immutandum, modo scilicet circa hanc,

modo circa illam rem ipsum instituendo: hoc namque est in orbem circuire, ut dicunt, & suo in itinere non progredi: sed una res est ad finem usque profequenda, & deinde ad aliam procedendum. Una quippe ex causis, ob quas nonnulli tam parum fructus ex examine capiunt, solet esse hæc, quod nonnisi velut interruptos quosdam & semitruncos impetus faciant, ad octiduum scilicet vel duas hebdomadas, vel etiam mensem, circa rem unam examen instituendo; ac statim defatigantur, atque ad aliam desultoria quadam leuitate transeant, priorem nondum adepti; itaque nonnum quendam imperum faciant, & paulo post rursus alium.

Quemadmodum si quis toto connivens solum iningens, per quandam montis crepidinem, usque ad summum eiusdem fastigium protrudere conatus, mox via aliquantulum id protrusus, defatigatur, ipsumque dimittens ad imum vilque devolui finetur; ac deinde rursus, acterno ipsum volucere reinciperet, is nunquam, eti summopere sudaret ac laboraret, in eo quo vellet loco solum collocaret. Tales sunt iij, qui super rem unam examen instituere occipiunt, & ante quam ipsam ad exitum deducant & obtineant, illa missa, statim ad aliam, ac rursus aliam auolant. Hoc scilicet est defatigans, & non consummare. Semper discentes, & non unquam ad scientiam veritatis peruenientes.

Hoc quippe perfectionis negotium non per interruptum & intercep-
tum quendam impetum obtinetur, sed magna in rem unam est perseverantia hominum inservendum, magno in illam conatu condonat, ac tandem in ea permanendum, donec ipsam plane, quamvis magno suore ac labore, obtineat.

Quemadmodum, inquit Chrysostomus, illi, qui thesanum aliquem, aurarii argenteique fodinas offodiunt, graue non ducunt fodere, terram eruere, que cunque ipsis obiciuntur impedimenta perfringere, & decern, imo vigintecalorum spatio in terra penetrare, yet tandem

dem ad thesaurum, quem querit, pertingant: ita nos, qui veras diuitias spirituales, verumque virtutis ac perfectio-
nis thesaurum inuestigamus, minime de-
fatigari parest, donec ad ipsum tandem
pertingamus; sed quaslibet difficultates
pertinere, nihil ut nobis obstaculi vel
remor obiectatur. *Persequar*, ait Pro-
pheta, *inimicos meos, & comprehendam illos, & non conuertar, donec deficiant.* Si-
quidem sancta haec obstinatio, cum vin-
cit vitium, tum virtutem inserit, non ve-
ro leuitas illa puerilis, & reiterata inter-
ruptio.

Iam ad rem & propositum veniamus.
Quam multis de rebus examen institui-
fi, ex quo primum tempore de eo agere
cepisti? Si in omnibus recte tibi succe-
dit, iam eris perfectus: si ne vna quidem
illarum recte successerit, cur eam reliqui-
fi? At mihi dices, non recte tibi illam
processisti; sed respondeo, propterea il-
lam bene tibi non procedere, quod que-
bene cœpisti, leviter mutes, nec rem v-
nam ex exitu vsque prosequaris. Si et-
iam tunc cum examine & cura particula-
ris in illa tollenda allaborares, bene eam
tibi dicas non processisse, longe tibi illa,
mihi crede, deterius succedet, cum ex-
amen de illa non instituies. Si enim qui e-
mendationem proponit, sepius impingit,
quoties, & quomodo non impingeret ille,
qui serius, aut fortasse nunquam corre-
ctionem proponit. Tamen per propitum
illud mane, meridie & vesperi conceperum
fiet, ut, velut fræno quadam retentus, to-
ties non impingas.

Et, quamvis tibi nec emendari, nec
progrederi, nec hilum proficere videatis,
non idcirco fatigatus deficias, aut leuiter
ab eo resilias; quin potius humilia te, &
in examine confundere, & de novo pro-
pone, & principere statue: propterea nam-
que lapsus aliquot Deus permittit, vt q; in
animæ tua terra aliquis hinc inde Iebu-
zus superficies maneat, vt liquido tandem
vides, nihil proprio marte aut viribus te
posse, sed cuncta tibi de manu Dei venire
debere; proinde ad eum tibi recurrendū,

& illi semper adhærescendum esse. Vnde
non raro fit, vt hoc modo quis maiorem
in profectu suo feruorem ac diligentiam
præferat, quam si statim ea, quæ poscit,
Dominus concederet.

Porro petet aliquis, quandiu necesse
erit circa rem vnam particulare examen
instituere? S. Bernhardus, & Hugo de
sancto Victore similem quæstionem pro-
ponunt, queruntque, quan diu contra vi-
tium aliquod pugnandum sit? ac respon-
denter tam diu contra id pugnandum vide-
ri, donec ipsum ita debilitetur, ut, dum
primum se exerit ac prodit, facili negotio
ipsum statim rationis clypeo retundere *Vitia debili-*
ac subijceré quæas: neque catenus expe-
tari possunt,
et adum, ut nullam prorsus passionem vel plane extin-
repugnantiam in te sentias: Ita namque *gñ non pos-*
nunt.
nunquam ad finem peruenies. Addit pro-
inde Hugo Victorinus, id Angelorum
esse potius, quam hominum. Satis est ergo,
ut vitium hoc vel passio nullam tibi
iam amplius molestiam exhibeat, nec
multum negotij facessat, sed ut statim at-
que se exerit, ipsum dispellas, & facili ne-
gotio à te reiicias. Ac tunc demum fas erit
ad aliud vitium expugnandum, vel ex-
amen de illo instituendum transire. Dicit
etiam Seneca: *Contra vitia pugnamus, non*
viximus vincamus, sed ne vincamur. Non
enim est opus, ut vitiū prorsus non sentia-
mus; satis est id ita vinci, strangi & debeli-
lari, ut impedimento & remor non sit in
ijs, quæ nos facere par est, exequendis.

Ve vero certiori quis methodo in hac
re proceedat, optimum est, vnumquem-
que id cum Parte suo spirituali commu-
nicare: si qua enim in re confilio opus
est, hæc sane vna de præcipuis est. Qua-
dam enim sunt, de quibus satis est per-
breui tempore examen institutus, vt supra
diximus; alia vero, de quibus si anno in-
tegro vel pluribus examen institutur,
quam utilissimum erit. Si enim singu-
lis animis vel vnum vitium eradicaremus, *Tho. d' Kemp.*
lb. 1. de imit.
statim perfecti essemus. Alia denique
sunt, circa quos unvel virum si tota vi-
ta examen fieret, optime id omne tem-
pus impensum fore: hoc quippe ho-
minū

Cap. 3.

Hh 3 minū

mini erit ad perfectionem consequen-
dam satis.

*Quidam tota
vita uni rei
feliciter in-
cubuerit.*

Sic quosdam nouimus tota fere vita sua in rem vnam sedulo incubuisse, & particulare de ea examen instituisse, qui ideo etiam eminentes & eximij in illa euasere; alius quidem in virtute patientiae, alius in profundissima humilitate, nonnemo in magna cum Dei voluntate conformatioне, alius denique in omnibus pure propter Deum faciendis. Ad hunc igitur modum etiam nobis, ut in aliqua virtute emineamus, entendum est, nimur in illa nos sedulo exercendo, & tam diu in eius exercitio perseverando, donec eam comparemus.

Hoc vero non impedit, quo minus interdum hocce nobis examen licet interrumpere. Quinimo consultum est id. ratiocinari, ad octo nimur vel quindecim dies examen de silentio, exercitijs spiritualibus bene obwendis, bene de omnibus loquendo, non proferendo verbo, quod quempiam aliquo modo offendat, & alijs id geaus rebus, quae in nobis semper repululant, & indies de nouo regerminant, instituere; sed statim deinde ad primum institutum & procedendi modum redire, ac primarium nostrum intentum prosequi, donec tandem id, quod spectamus, obtinuerimus.

CAPUT VII.

Quomodo examen particulare sit instituendum.

*Tria tempora
examinis
particularium.*

Mane.

Meridie.

SECUNDUM caput primarium, quod Structare proposuimus, est, quomodo hoc examen sit faciendum. Examen particulare tria continent tempora, & duas examinandi sui vices. Primum tempus est, mane statim ac lecto surgimus, in hoc proponere quisque debet, quam diligenter ab illo sibi virtio & defectu particulari cauere, in quo se corrigerem vult, vel emendare.

Secundum tempus est meridies, in quo primum examen est faciendum; quod

tria puncta complectitur. Primum est, gratiam a Domino petere, ut reminisci queat, quoties in defectum illum cederit, de quo particolare examen infitetur.

Alterum, rationem ab anima sua defec-
tus vel vitij huius exigere, per tempus
iam inde ab illa hora, qua surrexit ac pro-
positum concepit, vique ad praesentem
horam elapsum discurrendo, atq; excus-
tare, quoties in illud prolapsus sit. Tum
totidem notanda sunt puncta in linea
quadam in libello, quem ad eam vsum
paratum habebit, exarata, quoties in id
fe prolapsum esse competet.

Tertium denique punctum est, pa-
ttere quod lapsus fit, veniam rei huiuspe-
tendo, ac propositum quoddam conci-
pere in id a metidie, per Dei gratiam non
prolabendi.

Tertium tempus ipsa vespera est, an-
tequam nimur cubitum concedamus
tunc secundo examen, eo plane modo,
quo in meridie, per tria illa puncta in-
stituendum, iam inde vique ab ultimo
examine ad praesens tempus discurren-
do, & totidem in alia linea secundando
punctula, quoties se videbit im-
peditum.

Vt vero facilius & citius defectus & vi-
tium, de quo examen facimus, eradicatur,
quatuor B.P.N. aduertenda ponit,
qua vocat Additiones. Prima est, vt quo-
tiescunque in particulare illud vitium
aut defectum homo cadit, eius mori-
psum peneiteat, manu leuiter ad pedis
admodum. Quod fieri potest etiam, cum a-
pud alios agit, ita vt hi non aduentant,
qui faciat.

Secunda, vt vesperi, facto iam exami-
ne, temporis pomeridiani puncta con-
ferat cum punctis antemeridianis, vt ve-
deat nimurum, num aliqua sequatur in-
medatio.

Tertia & quarta sunt, diem hodie-
num cum hesterno, atque hebdomadam
currentem, cum superiori & praetenti
comparat: vt ex hac collatione vide-
num quem profectum fecerit.